

erholde, hvad de jo ellers ikke have, en grundig Sprogdannelse, en almindelig grammatikalsk Grundvold, hvorpaa de kunne bygge deres Indsigt ogsaa i andre Sprog. Dette med Hensyn til Seminarierne. — I de lærde Skoler bør det optages, fordi man naturligtviis i dem bør stille den samme Fordring med Hensyn til Dansk som med Hensyn til alle andre Ting, nemlig at Underviisningen skal være videnskabelig, men jeg troer, at de Fleste, der kjende Noget hertil, ville være enige med mig i, at det i Almindelighed kun er tyndt med Videnskabeligheden i Dansk. Det læres væsentligt saaledes, at man faaer Overfladen af det, eller saaledes som det er i et givet Dieblis; man lærer gennem Rejsfrivningen saa at sige at photographere Sprogformerne saaledes, som de nu ere, men Kjernen, det Dannende i Sprogunderviisningen, den historiske Udvikling af Sproget faaer man ikke, det faaer man kun ved at tage Modersmaalet til Grundsprog, ved at lægge det til Grund for Underviisningen i Modersmaalet og senere jævnføre dette med Søstersprogene, indtil vi komme op til Nutiden; først da vil man kunne forklare sig, hvad Dansk, videnskabelig talt, egentlig er. Jeg skal i den Retning tillade mig at understøtte mit eget ringe Ord med Mænds Vidnesbyrd, som jeg troer, at Thinget ikke vil underkjende. — Professore i de nordiske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet skrev 1845 en Artikel i „Fædrelandet“, hvori han hittede sig saaledes — jeg haaber, at den ærede Formand ikke har Noget imod, at jeg understøtter mine Paastande med korte Udsagn af fuldgjældige Autoriteter — „Det er Nordboen saa naturligt, som Noget kan være, netop at begynde al lærd Sprogunderviisning med hans eget gamle Sprog; den inderlige Sammenhæng med Modersmaalet gjør denne Begyndelse lettere end nogenjomhelst anden. Det gamle Sprog har derhos i sin Bygning og i sin Udvikling netop alt det, som udtræves til at være Grundlag for lærd Sprogkundskab. Kundskaben derom tjener ikke alene til Oplysning i Modersmaalet, det er den bedste Indledning til selve det klassiske Sprog.“ Den samme Tanke har vedkommende Forfatter udtaalt i Oldnordiske Annaler for 1840.—41 Side

222, men jeg skal ikke misbruge Thingets Tid og Opmærksomhed til mere, end at anføre denne ene Række. Det, man altsaa bør holde fast, er, at det oldnordiske Sprog bør indføres i Skolerne; egentlig burde det indføres som Grundsprog i de lærde Skoler, men, vi maae naturligtviis ikke gjøre for stort et Spring, man maa i Førstningen krybe, og jeg behøver ikke at bemærke, at det er en Selvfølge, at det Nordiske, naar det første Gang melber sig, skal være besindigt; det ligger for det Første i dets Natur, og dernæst har det i Danmark halvfemtehundrede Aars Svælse deri, isærdeleshed naar det henvender sig ad den Kant som her. Det oldnordiske Sprog er imidlertid af anden Vigtighed end den, at det kaster et Bys over Modersmaalet, danner et naturligt Udgangspunkt for Underviisningen heri og for det sprogvidenskabelige Studium i det Hele, det afgiver nemlig et udmærket Stof for en almindelig grammatisk Dannelse; thi om det gjælder ganske anderledes end om Tydskt, hvad Regjeringen har sagt, at Tydskten skulde benyttes til, nemlig til at „fremkæbe og udvikle de grammatikalske Forestillinger paa en Maade, der ogsaa kan komme til Nytte ved de siden indtrædende Sprog“. Saaledes siger Skoleplanen af 13de Mai 1850, men jeg troer, at det nordiske Sprog vil gjøre fuld saa god Tjeneste; dog dette er et videnskabeligt Spørgsmaal, som jeg ikke finder, at det her er Stedet eller Tiden til at afgjøre. Den vigtigste Nytte af det oldnordiske Sprog er naturligtviis imidlertid den, at det er Nøglen til selve Nordens gamle Literatur, og at denne maa have en overordentlig Betydning for vor folkelige Dannelse, er en Selvfølge; thi Dannelsen bestaaer jo egentlig af to Bestanddele, en almeen-europæisk, hvori vi alle have Rod og Deel, som ialtsald alle kultiverede Folk i Europa ere fælles om, men dernæst har ethvert selvstændigt Folk Noget, der hører til dets eienommelige, dets nationale Dannelse, og nu ere vi netop saa heldige at have en Oldlitteratur, hvortil intet af de nyere europæiske Folk har Magen. Der er kun den Feil, at vi hidtil have overset den, at vi saa at sige have ringeagtet den; det er kun de lærde, der have hyslet med den og have havt Forstand paa, hvad Gavn den kan